

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

LETO LVI

DECEMBER

ŠT. 12 — 1986

GLASILO SOZD HMEZAD, KI ZDRUŽUJE KMETIJSTVO ŽALEC ★ KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE ★ KMETIJSTVO ILIRSKA BISTRICA ★ KMETIJSKA ZADRUGA »DRAVA« Radlje ★ SADJARSTVO »MIROSAN« Petrovče ★ VRTNARSTVO Celje ★ KMETIJSKA ZADRUGA »SAVINJSKA DOLINA« Žalec ★ INŽENIRING ★ KMETIJSKA ZADRUGA SLOVENSKA BISTRICA ★ CELJSKA MESNA INDUSTRIJA ★ CELJSKE MLEKARNE Celje ★ HMEZAD EXPORT IMPORT Žalec ★ STROJNA Žalec ★ MINERVA Zabukovica ★ GOSTINSTVO IN TURIZEM Žalec ★ AGRINA Žalec ★ JATA ZALOG Ljubljana ★ INTERNA BANKA HMEZAD ★ HRANILNO KREDITNA SLUŽBA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA Žalec in SKUPNE SLUŽBE SOZD HMEZAD

POSLOVANJE V PRVIH DEVETIH MESECIH

Količinski pokazatelji

V osnovni kmetijski rastlinski proizvodnji ne dosegamo s planom postavljenih količin, pa tudi v primerjavi s preteklim letom beležimo upad. Proizvodnje mleka, mesa in jajc v primerjavi s preteklim letom rastejo, planskih ciljev pa tudi tu ne dosegamo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

OBISK KITAJSKE DELEGACIJE

Sedemindvajsetega oktobra je bila v Hmezadu na obisku Kitajska delegacija, ki so jo sestavljali:

- LUO XIAOPENG, vodja kmetijske sekcije v CK Kitajske KP,
- HE JIACHENG, direktor in
- LIN QINGSONG, pomočnik direktorja

Zaposleni na Institutu za ekonomijo kitajske akademije znanosti. Delegacija sta spremljala doc. dr. Janez Prašnikar in dr. Tea Petrinova z Ekonomske fakultete Borisa Kidriča Ljubljana. Hmezad je Kitajska delegacija obiskala na predlog Ekonomske fakultete B. Kidriča, Republiškega komiteja za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo in Republiškega komiteja za finance.

V razgovorih smo gostom predstavili Hmezad v celoti. Ogladali so si film »To je Hmezad«, seznanili smo jih s poslovanjem in odgovarjali na vprašanja, ki so jih zanimala. Najbolj jih je zanimalo sodelovanje s kmeti: dolgoročne ali kratkoročne oblike sodelovanja, na katerih področjih proizvodnje sodelujemo, kako imamo organizirano oskrbo in strokovne službe. Še zlasti jih je zanimal celoten finančni sistem, kako financiramo kmete in po kakšni obrestni meri, rok vračila posojil in druga finančna vprašanja. Zanimala jih je tudi socialna varnost kmetov. Ali proizvode lahko prodajo ali ne in kakšna je povezava med proizvodnjo in prodajo? Zanimali so se tudi še za vrsto drugih vprašanj, ki se nanašajo na kmetijstvo in zadrugištvo.

Po razgovorih so si gostje ogledali Mlekarno v Arji vasi, farmo krav mlekaric v Zalogu in dva individualna kmetijska proizvajalca, kmeta Mešiča na Polzeli in Juharta v Orli vasi.

Iz zaključnih razgovorov izhaja, da so bili gosti z obiskom in predstavljenim v SOZD Hmezad zelo zadovoljni. Nam so dali priznanje za velike izkušnje v kmetijstvu, ki bi jih brez dvoma lahko koristili tudi pri njih.

Predsednik PO SOZD
Vlado GORIŠEK

Ocena sodelovanja med SOZD Hmezad in LB Splošno banko Celje je zelo pozitivna. Takšno sodelovanje si želimo še v prihodnje.

ZAKLJUČKI

SPREJETI NA KONSTITUTIVNI SEJI STALNE AKCIJSKE KONFERENCE ZKS SOZD HMEZAD

Člani konference v celoti podpirajo predlagane programske usmeritve za delovanje stalne akcijske konference ZKS SOZD Hmezad v obdobju 1986 in 1987.

Člani stalne akcijske konference sprejemajo oceno poslovanja SOZD v letu 1986. Enotna podpora se daje tudi skupnim ciljem poslovanja v letu 1987 kot je navedeno v gradivu »Globalna izhodišča plana SOZD Hmezad za leto 1987« s posebnim poudarkom, da je potrebno več zagnanosti in smelosti pri planiranju in voditi prodornejšo poslovno politiko.

Stalna akcijska konferenca zahteva, da se doslednejše uresničujejo že sprejeti sklepi, dogovori in sporazumi. Pri čemer se zlasti izpostavljajo:

- samoupravni sporazum o združitvi v SOZD,
- hitrejša realizacija programa IPIS in izpolnjevanje obveznosti, ki so bile v tej zvezi samoupravno dogovorjene,
- sklepi in zaključki sprejeti na akcijskih konferencah ZKS SOZD dne 12. 12. 1984 in 29. 1. 1986. Ti so se nanašali na uresničevanje kadrovske politike in razvoj-

ne usmeritve Hmezada v naslednjem srednjeročnem in dolgoročnem obdobju,

- sprovajanje družbeno dogovorjenih in opredeljenih nalog s

(Nadaljevanje na 2. strani)

Več zaupanja v ZKS

Razgovor s predsednikom predsedstva Akcijske konference Hmezad tov. Franjem Majetičem na 3. strani.

IZ VSEBINE

- 3. stran — Več zaupanja v ZKS
- 5. stran — Iz reprodukta za pitanje piščancev
- 6. stran — Savinjski plemenski žrebec in njegovo potomstvo v letu 1986
- Nutrisil
- 7. stran — Osmrtnice
- Novice iz gostinstva
- 8. stran — Razpis
- 4 strani priloge za hmeljarstvo.

Poslovanje v prvih devetih mesecih

(Nadaljevanje s 1. strani)

v mio din

Proizvod	Enota mere	Doseženo v 9. mesecih 1986	INDEKS	
			86/85	doseganje plana
Pšenica	ton	1.820	74	68
Ječmen	ton	147	111	49
Hmelj	ton	2.868	93	85
Kumare	ton	36	151	31
Ribez	ton	147	191	67
Gobe	ton	24,4	116	15
Močna krmila	ton	21,489	130	86
Ribe	ton	524	119	77
Med	ton	691	276	173
Mleko	000/l	29,743	107	79
Mlado pitano govedo	ton	3,444	108	80
Ostalo govedo	ton	1,368	94	66
Bekoni in pujski	ton	664	81	51
Brojlerji	ton	10,264	109	71
Konz. jajca	000/kom	39,388	112	71
Odkup hmelja za predelavo	ton	900	71	21
Odkup mleka za predelavo	000/l	39,566	101	72
Odkup živine za predelavo	ton	3,722	77	51
Piščanje meso	ton	5,870	111	70
Kokošje meso	ton	196	88	25
Proizv. plast. cevi	ton	2,934	96	67

Pridobivanje prihodka

V 9. mesecih je SOZD Hmezad ustvaril 69.130 mio din celotnega prihodka in s tem dosegel 75 % načrtovanega v celem letu, primerjalno z lanskim obdobjem pa za 82 % večjega. Ugodna rasat celotnega prihodka, merjena predvsem s stroški, ki smo jih pri poslovanju imeli, je odraz predvsem naslednja:

- relativno stagniranje proizvodnje smo uspeli nadoknaditi s povečanjem cen,
- visok indeks rasti beležimo pri prodaji trgovskega blaga,
- zaradi uspešnih sanacij se povečuje pri izgubaših obseg poslovanja, s tem pa tudi relativno hitreje rastejo prihodki.

Struktura celotnega prihodka v Hmezadu potrjuje gornje ugotovitve, kaže pa tudi na izrazit porast dohodkov od obresti in na precejšen padec prihodkov od izvoza blaga. Povečevanje prihodkov od obresti kaže na ugodno stanje likvidnosti v tem letu. Kot že nekaj let nazaj se konstantno povečuje delež od prodaje trgovskega blaga, kar ponovno opozarja na relativno počasnejšo povečevanje proizvodnje v HM.

Zaključki konstitutivne seje stalne akcijske konference ZKS SOZD Hmezad

(Nadaljevanje s 1. strani)

področja izvoza in drugih dejavnosti.

Konferenca sprejema še naslednje predloge:

- čimprej se je potrebno dogovoriti o združevanju sredstev za naložbe skupnega pomena, ki so v širšem interesu Hmezada,
- poiskati čim racionalnejše oblike delovanja in organiziranja (racionalizacija stroškov),
- uveljavljati čim boljše medsebojne odnose, tesnejšo povezanost in sodelovanje.

Realizacijo sprejetih zaključkov, sklepov in predlogov bo predsedstvo stalne akcijske konference ZKS spremljalo sprotno, prav tako pa bo konferenca na prvi seji ocenila, kaj je bilo storjenega po teh zaključkih. Soodgovorni za realizacijo teh zaključkov so tudi člani stalne akcijske konference.

B. P.

Delo samoupravnih organov

V oktobru se je na 9. redni seji sestal delavski svet SOZD Hmezad Žalec. Obravnaval je planske zadeve, projekt o ustanovitvi delovne skupnosti službe pravne pomoči v okviru SOZD, dočim je napovedano točko dnevnega reda, ki naj bi obravnavala poročilo o uresničevanju enotnega poslovno-informacijskega sistema SOZD, predstavil na eno izmed naslednjih sej.

O konstitutivni seji stalne akcijske konference ZKS SOZD Hmezad je bila informacija dana že v prejšnji številki. Tokrat objavljamo le zaključke te konference.

Predsedstvo stalne akcijske konference se je konec oktobra že sestalo na svoji prvi seji. Osrednja točka dnevnega reda je bila učinkovitejše delo akcijske konference in OZKS ter njihovo tesnejše sodelovanje.

Na svoji 4. seji se je sestala tudi politična koordinacija SOZD Hmezad.

B. P.

	85	%	86	%
prihod od proizv. in storitev	19.878	52	34.832	50
- od tega izvoz	2.187	6	2.823	4
prihod. od trg. blaga	16.573	44	30.863	45
prihod. od obresti	1.085	3	2.816	4
prihodki - ostali	359	1	619	1
celotni prihodek	37.895	6	69.130	100

Prodaja na tuje tržišče je letos občutno padla. V devetih mesecih smo realizirali 2.823 mio din prihodkov na zunanjih trgih, kar predstavlja le 29 % več kot pa v letu 1985. Izvoz izražen v USA \$ znaša 5.885 tisoč \$, kar predstavlja le 78 % lanskega izvoza. Občutno je fizičen izvoz padel v KŽ, KZSD in JT. Povečanje izvoza pa v tem času beležijo AG, ST in pa KZD. Vzrok temu lahko iščemo predvsem v spremembi deviznega zakona, nestimulativnemu deviznemu tečaju pa tudi v zapiranju nekaterih tujih tržišč za nove proizvode.

Porabljena sredstva

Porabljena sredstva so v devetih mesecih znašala 59.248 mio din in so porastla za 74 %. Počasnejša rast porabljenih sredstev v primerjavi s celotnim prihodkom ugodno vpliva na povečevanje ekonomičnosti poslovanja in pa na visoko rast dohodka. Struktura porabljenih sredstev kaže na zmanjševanje deleža obresti in amortizacije v porabljenih sredstvih, narašča pa delež nabavne vrednosti trgovskega blaga.

Ugodna struktura finančnih virov, predvsem pa zadosten obseg finančnih sredstev, se pozitivno odraža tudi na stroške financiranja v tem letu. Počasnejša rast porabe vhodnih materialov, surovin, obresti in nabavne vrednosti trgovskega blaga so vsekakor pozitivni (tudi kvalitetni) elementi povečevanja ekonomičnosti poslovanja in je potrebno te trende ohraniti še naprej.

Struktura in dinamika porabljenih sredstev

	85	%	86	%	Ind.
porab. mat. in surov.	15.865	45	27.472	44	173
amortizacija	921	2,7	1.550	2,6	168
obresti	2.730	8,0	4.060	6,6	148
drugi izdatki	20	0,6	1.010	1,8	504
nabav. vred. blaga	15.248	43,7	27.605	45	181
	34.964	100	61.697	100	176

Opazno so narasli v tem letu stroški reklame, prevozniki stroški delavcev, bančne storitve in še nekateri ostali, ki so skupno porasli kar za petkrat.

Zaloge v proizvodnji in zaloge končnih proizvodov so naraščale počasneje kot prihodki, s tem pa se je tudi obrat teh zalog povečal. Če pa primerjamo v absolutnem smislu obseg končnih zalog z obsegom porabljenih sredstev v lanskem in letošnjem obdobju, se je obseg zalog povečal, kar je vplivalo na relativno povečevanje ekonomičnosti v letošnjem letu.

Prav tako tudi počasnejša rast in padanje deleža amortizacije v porabljenih sredstvih zmanjšuje tekoče stroške poslovanja. S tem se sicer povečuje ekonomičnost, na drugi strani pa zmanjšuje sposobnost obnavljanja enostavne reprodukcije.

Delitev dohodka

V tem obdobju je bilo ustvarjenega 9.881 mio din dohodka in s tem doseženo 86 % plana in 153 % več kot v lanskem devetmesečju. Zaradi izredno hitre nominalne, prav tako pa tudi realne rasti dohodka, se je struktura dohodka bistveno spremenila. Delež čistega dohodka v dohodku je narastel od lanskih 55 % na 65 %, delež davkov in prispevkov, zavarovalnih premij, obresti in ostalih obveznosti iz dohodka pa je v primerjavi z letom 1985 občutno padel.

Struktura delitve dohodka

v tisoč din

	85	%	86	%
dohodek	3,896.074		9,881.663	
obveznosti za SIS in davki	559.994	14	1,348.198	14
premije za zavarovanje	239.708	16	439.826	4
obresti za OS	281.551	7	390.755	4
druge obveznosti	517.457	13	1,114.517	11
doh. za druge namene	162.326	4	189.348	2
čisti dohodek	2,135.038	55	6.399.031	65

(Nadaljevanje na 4. strani)

VEČ ZAUPANJA V ZKS

Razgovor s predsednikom predsedstva Akcijske konference ZKS SOZD Hmezad tov. Franjem Majetičem.

Kako si predstavljate delovanje stalne akcijske konference ZKS SOZD Hmezad?

Dosedanja oblika delovanja članov Zveze komunistov na ravni Akcijske konference SOZD Hmezad ni več zadoščala sedanjemu trenutku in zahtevam časa, v katerem se nahaja in živi sistem takšen, kot je Hmezad.

Franjo Majetič

Prav tako je za nami pokongresno obdobje, po katerem smo komunisti dolžni in zadoščeni, da iščemo nove oblike delovanja, nove oblike povezave, vse z enim samim ciljem, biti bolj aktivni, odgovorni do ciljev o utrjevanju samoupravnega socialističnega sistema, iskanju ustreznih rešitev za izhod iz ekonomske in politične krize družbe.

Vse te težave in problemi, ki jih čutimo in vidimo vsak dan vsi, predvsem bi jih morali čutiti člani ZK, niso mimo obšli niti SOZD kot celoto ali pa bilo katero DO v njenem sestavu. Skratka sedanjost in bodočnost zahtevata od članov ZK – združenih v sistemu SOZD – večjo angažiranost, predvsem pa odgovornost do nalog in ciljev. Že kratka analiza sprejetih sklepov kaže na to, da nova oblika delovanja

članov ZK mora sloneti na tem, da vsi člani ZK sprejemajo svoje zadolžitve odgovorno. Odgovornost moramo čutiti do skupnih interesov sistema kot celote, kakor tudi do polnopravnih pravic vsakega posameznika v sistemu SOZD, da išče in rešuje svoje probleme samostojno v skladu s skupno sprejetimi cilji.

Sestava akcijske konference? Stalna akcijska konferenca je sestavljena iz delegatov vseh osnovnih organizacij ZK SOZD Hmezad. Na delu in to uspešnem delu sloni uspešnost dela konference same. Delegati, ki

smo izvoljeni v to telo, moramo dojeti, da smo odgovorni pred svojim članstvom in še več, odgovorni smo pred družbo in delovnimi ljudmi za vse neuspehe ali slabo delo, površno izvrševanje sklepov itd. Nihče nas ne bo oprostil odgovornosti, v kolikor ne bomo odpravili raznih negativnih tendenc v sistemu SOZD, ki imajo za cilj rušitev s težko muko že zgrajenega. Dojeti moramo enkrat za vselej, da moramo krepiti vse, kar nas povezuje. Odklanjati moramo in zavzeto delati moramo na vprašanjih, ki nas razdvajajo. Seveda z veliko mero strpnosti in objektivnosti.

Člani ZK moramo v svojem delu zahtevati ekonomsko obnašanje vseh članic, kakor tudi širše družbenopolitične skupnosti. Za to nam morajo biti podlaga dobri razvojni programi, zasnovani na znanstvenih dognanjih, produktivnosti dela, ekonomskih in tržnih zakonitostih.

Poudarjam, namerno nisem našteval zaključkov, sprejetih na konstitutivni seji stalne Akcijske konference ZKS Hmezad. Ti zaključki so na razpolago vsem zainteresiranim. Vendar ni stvar v zaključkih, sprejeli smo jih že veliko, izvršili pa bore malo, ali pa le tiste, ki so ustrezali našim ozkim interesom, zapirajoč se za lastne plovce. STALNA AKCIJSKA konferenca mora biti aktivno telo, ki bo skupno z drugimi samoupravnimi organi in DPO v sistemu SOZD in širše reagirala na vse negativnosti, krepila enotnost, podpirala razvoj, krepila ekonomske zakonitosti v poslovanju in se tako vključevala v vse napore družbe za stabilizacijo ekonomskih in družbenopolitičnih razmer v družbi kot celoti.

Verjamete v uspešnost? Delo stalne akcijske konference bo uspešno z dobrimi rezultati samo takrat, ko bodo člani ZK tam, kjer delajo in živijo, dojeli, da ni več čas za pasivnost, nedelo, kritiziranje, slabo izvrševanje sprejetih nalog, rušenje ugleda ZK itd.

Vsi skupaj moramo delati mnogo bolje kot doslej. Počistiti moramo s tistimi v naših vrstah, ki izkoriščajo članstvo ZK za svoje latne cilje in interese. Zavedam se, da se to ne more doseči čez noč, vendar sem mnenja, da s stalnim, aktivnim in

poštenim odnosom in delom lahko dosežemo in moramo doseči cilje, ki smo si jih zastavili na kongresih.

Le ob takih pogojih lahko pričakujemo, da bomo kot nova oblika dela članov ZK v sistemu SOZD uspešni, da bomo upra-

vičili zaupanje delovnih ljudi. Samo tako bo stalna akcijska konferenca postala naša in ne mrtvo telo, ki bo ostalo ob strani dogajanj v sistemu in širšem družbenem prostoru.

Hvala za razgovor!

Urednik

29. XI. 1943

Dan republike je naš največji praznik. Predstavniki svobodoljubnih narodov so v času težkih borb v središču okupiranega ozemlja ustanovili na drugem zasedanju AVNOJ v Jajcu svojo državo – novo Jugoslavijo, kakršno so si sami zamislili pod vodstvom Josipa Broza Tita.

Naša družba živi v drago plačanem miru, toda v močni zavesti o sebi in svoji borbi za pravičnost in poštenost.

INTERNA BANKA IN HKS V OBNOVLJENIH POSLOVNIH PROSTORI

V DRUGI POLOVICI OKTOBRA JE BILA SLAVNOSTNA OTVORITEV PRENOVLJENE STAVBE HMEZADOVE INTERNE BANKE IN HRANILNO KREDITNE SLUŽBE KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA V ŽALCU. TAKO JE DOBILA NOVO PODOBO VEČ KOT STO LET STARA ZGRADBA, KAR JE ŠE POSEBEJ POHVALNO, SAJ STA NA TA NAČIN ORGANIZACIJI PRISPEVALI K LEPSEMU IZGLEDU MESTA ŽALEC. CELOTNA OBNOVA JE BILA VREDNA DEVETNAJST IN POL MILIJONOV DINARJEV, DVE TRETJINI JE FINANCIRALA INTERNA BANKA, TRETJINO PA HRANILNO KREDITNA SLUŽBA. GOVORNIKA OB OTVORITVI STA BILA ERNEST MARINC, DIREKTOR HKS IN MIHA GOLIČNIK, DIREKTOR INTERNE BANKE.

Prikupno urejena blagajna

Miha Goličnik je povedal, da je ena izmed prednosti povezave v sozd Hmezad tudi urejeno finančno poslovanje v Interni banki, ki so jo članice ustanovile leta 1978. S tem so si zagotovile uresničevanje skupnih ciljev pri poslovanju z denarjem v sestavljeni organizaciji. Ena od najpomembnejših nalog te ustanove je spremljanje gibanja sredstev in dohodka vsake članice. V Interni banki se združujejo sredstva za medsebojno kratkoročno kreditiranje. Za poslovanje članic odigrava aktivno vlogo pri kreditni politiki, saj skrbi za najemanje in odplačevanje kreditov.

Organizacije Hmezada uresničujejo skupne razvojne cilje z združevanjem denarja za naložbe v Interni banki, ki pripravlja predloge za financiranje razvojnih planov. Kot je povedal, bodo delavci lahko zagotovili boljše in učinkovitejše delo za vse članice sozd Hmezad. Pred njimi so zahtevne naloge, saj je temeljni cilj sestavljene organizacije povezovanje članic z dohodkovno soodvisnostjo in boljša izkoriščenost zmogljivosti. Temu primerno je potrebno urediti tudi finančno poslovanje. Že prihodnje leto

(Nadaljevanje na 4. strani)

SINDIKAT – besedo članstvu

Sindikati bo moral v razpravi med članstvom in s svojimi aktivisti poglobiti analizo svojega delovanja, opraviti bi moral »kritično analizo« – tako je v sklepnem delu uvodne besede in razprave izvenela nedavna seja sveta Zveze sindikatov Slovenije, ko so govorili o gospodarskopoličnih razmerah in vlogi sindikata.

To nalogo narekujejo že doslej opravljeni posveti v sindikalnih organizacijah in njihovih organih. Pokazali so namreč, da ima sindikat v načinu svojega delovanja, v svoji organiziranosti, podobno kot velja tudi za druge družbenopolitične organizacije našega sistema, več šibkih točk. Te so bile videti pred leti morda še kot formalni problem – v času krize, stagnacije samoupravljanja in življenjske ravni, v času pogostejših protestnih akcij delavcev, pa se postavljajo v sindikalni organizaciji še posebej v ostrejši luči.

Če se opremo na ugotovitve z regijskih sindikalnih posvetov o usposobljenosti, denimo občinskih organov zveze sindikatov, se, tako kaže ocena, da so vodstva občinskih svetov bolj zazrta v sestanke na občinski ravni in v politične koordinacije kot pa v probleme, s ka-

terimi se ubadajo osnovne organizacije, vse manj kot »akademsko vprašanje«, ki ga bi lahko dolgoročno reševali v procesu uveljavljanja delavskih interesov in samoupravnih odnosov.

Tudi odtrganost vodstva osnovne organizacije sindikata od samoupravnega življenja je v prenekanem kolektivu očitna, kot je prevzel rezultate dosedanjih posvetov predsednik republiškega sindikata.

Kaj to pomeni za uveljavljanje glasu delavcev oziroma članstva sindikata v takšnem kolektivu, recimo ob neurejenem nagrajevanju? Razumeti je mogoče, da se tolikšna zračnost članstva s svojim vodstvom ne more od danes na jutri napraviti nemogočega, kadar je zaradi različnih vzrokov tozda na robu rentabilnosti. Da pa bi morala in zmogla kaj hitro tam, kjer dosledna stimulativnost delitve osebnih dohodkov tudi v materialnem pogledu ne bi smela biti problem – tu »objektivni« vzroki odpadejo. Če vodstvo sindikalne organizacije pristaja na statusno, ali na svoj obrambni položaj oziroma zapostavljen položaj njenega članstva, delavci pa imajo občutek, da so za dobro delo slabo plačani, potem sindikat le izgublja.

INTERNA BANKA IN HKS V OBNOVLJENIH POSLOVNIH PROSTORIH

(Nadaljevanje s 3. strani)

bodo poslovanje banke posodobili z računalniško obdelavo podatkov. Doslej so na ta način spremljali le poslovanje z vrednostnimi papirji, prihodnje leto bodo imeli podobno obdelavo še za plačilni promet ter dolgoročne in kratkoročne kredite. Tako bo omogočeno hitrejšo zbiranje informacij, ki bodo pripomogle k še boljšim poslovnim odločitvam.

Slavnostni trenutek: Predsednica poslovnega odbora IB Marta Vogrinc in predsednik upravnega odbora HiP Tone Rančigaj sta družno prerezala trak pri vходу in tako formalno izročila namenu obnovljeno svojo poslovno stavbo

Direktor Hranilno kreditne službe kmetijstva in gozdarstva je opisal tudi razvoj hranilništva v dolini. Omenil je tudi, da je stavbo zgradil kmet Vabič leta 1880. Vse do leta petinštirideset je služila za prevzemanje in pakiranje hmela.

Prav tako ima dolgo tradicijo tudi hranilništvo, kajti leta 1881 je bila ustanovljena Savinjska posojilnica. Današnje dni posluje Hranilno kreditna služba na območju petih občin in sicer: Žalca, Celja, Šmarja pri Jelšah, Slovenske in Ilirske Bistrice. Vanjo je vključenih 43 članic, od tega 39 Hmezdovih, poleg tega imajo tukaj finančno poslovanje še Kmetijska zadruga Celje, Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo v Žalcu ter dve TOK Gozdnega gospodarstva Celje. Hranilno kreditna služba ima okoli 30 tisoč vlagateljev, od tega je največji del združenih kmetov. Le-ta jih kreditira za naložbe v gospodarske objekte, nasade, opremo in živino. Tako imajo v HKS nad 8.300 kreditjemalcev. Lani so se odločili še za stanovanjsko kreditiranje kmetov in delavcev.

Prav tako kot v Interni banki se bo delo kakovostno izboljšalo že prihodnje leto, ko bodo uvedli sistem avtomatske obdelave podatkov. Kajti s spremembo republiškega zakona o poslovanju hranilno kreditnih služb, bo možno vodenje tekočih računov in drugih sodobnih oblik poslovanja z občani.

-mn.

MLEKARNA

Raziskave so pokazale, da naša mlekarna porabi za kg sira 2,5 kg mleka več kot Švicarji zaradi 3,1 odstotka beljakovin v mleku (Švicarji 3,5 %). Na osnovi raziskav bodo na celjsko-šmarskem področju izbrali področja z višjo vsebnostjo beljakovin v mleku in to mleko predelovali v sir.

Seveda nastane vprašanje, zakaj v tem primeru delavci ne čutijo, da so sami sindikat. In dalje, če ne, kaj storijo sindikalni organi – prav tako pa tudi, kaj stori osnovna organizacija zveze komunistov v tem kolektivu.

Ta vprašanja načenjajo tudi v sami Zvezi sindikatov Slovenije. Ne bi bilo slabo, če bi jih pogumneje tudi v organizacijah zveze komunistov. Ne za to, da bi potem dajali navodilo sindikatu, pač pa da bi ga utrjevali in se kot komunisti v njem potrjevali. To je prav toliko tudi stvar ugleda in moči osnovne organizacije zveze komunistov, torej ne le sindikalne organizacije.

V nasprotnem primeru – torej kjer sindikalno članstvo ne bo imelo prave besede, kjer se tudi osnovna organizacija zveze komunistov za to ne bo zavzela – med delavci in sindikalnimi aktivisti vse večji občutek malodušja in nemoči, ne glede na to, koliko je upravičen.

S tem bo morala tudi zveza komunistov resno računati, kajti administrativno-etatično urejanje gospodarskega življenja tudi tedaj, ko bi po logiki sistema morali odločati samouprava, združeno delo in poslovnost že tako postavlja vse več odgovornosti sindikalni pobudi v naših kolektivih.

P. B.

Poslovanje v prvih 9. mesecih

(Nadaljevanje z 2. strani)

Čistega dohodka je bilo ustvarjenega 6.399 mio din, kar predstavlja trikratni porast v primerjavi z lanskim obdobjem. Čisti dohodek za osebnostne dohodke je znašal 5.026 mio din.

Rast OD je bila v primerjavi z dohodkom počasnejša za 21 indeksnih točk, s čimer smo dosegli resolucijsko usmeritev delitve osebnih dohodkov. Povprečni neto osebni dohodki za devet mesecev znašajo v Hmezzadu 98.011 din. Primerjava z avgustovskim nivojem osebnih dohodkov gospodarstva SR Slovenije in tudi kmetijske branže kaže na zastajanje OD v HM. Povprečni osebni dohodki od avgusta so znašali v gospodarstvu SR Slovenije 102.369 din, v kmetijstvu SR Slovenije pa 99.270 din.

Ostanka čistega dohodka je bilo ustvarjenega 1.372 mio din, kar sicer v absolutnem znesku ne predstavlja veliko, je pa v primerjavi z lanskim obdobjem dober rezultat. Obseg izgub v Hmezzadu je močno padel tako v absolutnem kot relativnem odnosu na lansko leto. Izgube znašajo 200 mio din in so v primerjavi z lanskimi manjše za 76 %.

Primerjava rezultatov poslovanja z lanskim obdobjem kaže, da se bistveno izboljšujejo rezultati poslovanja. Ob tem je vendarle potrebno poudariti, da ne gre toliko za splošno povečevanje uspešnosti poslovanja pri članicah, kot za korenite spremembe rezultatov, predvsem pri delovnih organizacijah, ki poslujejo z izgubo.

OSEBNI DOHODKI 15. 9. 1986

Zap. št.	Organiz. enote	Št. delavcev iz ur		Ø neto OD/delavca		
		RI X-86	Ind. R 86/85	RI X-85	RI X-86	Ind. R 86/85
1.	Kmetijstvo Žalec	601	101	43.470	90.004	207
2.	Kmet. kombinat Šmarje	244	93	33.169	78.740	237
3.	KZ Ilirska Bistrica	137	90	37.667	83.347	221
4.	KZ Drava Radlje	284	99	41.486	87.500	211
5.	Sadjarstvo Miro-san Petrovče	35	103	50.384	104.353	207
6.	Vrtnarstvo Celje	101	96	35.208	79.109	225
7.	KZ Savinjska dolina Žalec	149	101	49.483	113.455	229
8.	KZ Slovenska Bistrica	69	97	43.521	96.922	223
9.	Celjska mesna industrija Celje	460	97	49.942	100.833	202
10.	Jata Zalog Ljubljana	523	110	43.799	108.152	247
11.	Mlekarna Arja vas	330	112	46.225	94.779	205
12.	Hmezzad Export-Import Žalec	109	98	53.371	105.540	198
13.	Strojna Žalec	305	104	51.056	107.765	211
14.	Minerva Zabukovica	178	100	46.629	97.109	208
15.	Gostinstvo-turizem Žalec	250	99	40.115	83.611	208
16.	Agrina Žalec	370	108	48.841	107.784	221
17.	Hmezzad inženiring	11	138	91.045	158.631	174
18.	Skupne službe SOZD	84	98	57.714	133.801	232
19.	Interna banka, HKS	47	98	52.723	120.884	229
Skupaj SOZD		4.287	102	43.742	98.011	224

E. O.

IZ REPROKROGA ZA PITANJE PIŠČANCEV

Najprej nekaj številke za obdobje zadnjih treh let:

Povprečna teža piščancev ostaja enaka, tj. 1,75 kg po komadu. Čas pitanja se je skrajšal od 46,5 dni v letu 1984, na 46 dni v letu 1985 in na 45 dni v letu 1986. Za kg prireje je bilo porabljen v letu 1984 2,24 kg krmil, v letu 1985 povprečno 2,19 kg, v prvi polovici leta 1986 2,16 kg, v drugi polovici leta pa 2,13 kg. Za leto 1987 je predviden čas pitanja 45 dni in konverzija (poraba krme na kg prireje) 2,11 kg. Seveda so rezultati pri posameznih rejcih različni, vendar je v povprečju tehnološki napredek velik.

Finančna plat medalje je precej spremenljiva. Končni rezultati nihajo od izgub do ugodnih finančnih efektov. Velja že kar zakonitost, da v zimskih mesecih prodajna cena ne pokrije stroškov, poleti se stanje popravi.

Struktura stroškov prireje se je v zadnjih treh letih precej spremenila. Delež krme s prevozom je 1984 leta znašala 78 %, letos znaša 65 %. Delež stroškov dan starega piščanca je porastel od 13 na 20 %, delež kmeta – rejca se je povečal za skoraj 2 %, delež za obresti za 2,5 %.

Stroški pitanja piščancev v letih 1985 in 1986

	din na kg žive teže	
	1985	1986
dan stari piščanci s poginom	34,06	64,83
krma s prevozom	168,00	208,63
rejec	13,84	25,32
rizični sklad	0,50	1,24
obresti	7,03	12,38
organizator	2,19	10,95
SKUPAJ STROŠKI	225,62	323,36

V tabeli prikazane številke prikazujejo matematično izračunano povprečje. Vendar tudi tu velja pravilo »segedinar« in posamezni rejci v različnih obdobjih občutno odstopajo od povprečja.

Prodajna cena na domačem trgu za meso piščancev za raženj je v letu 1985 znašala povprečno 414 din, v letu 1986 641 din ali 55 % več.

Ker so se stroški žive teže povečali za manj (za 43 %), je ostalo več za pokrivanje stroškov klanja in prodaje in za sklade.

Treba je takoj poudariti, da je prodaja na tuji trg slabša, da gre v izgubo, izvažati pa je nujno, da si zagotovimo iz uvoza potrebne surovine za krmo.

R. V.

SADJARSTVO MIROSAN PRODAJAJO SADILNI MATERIAL

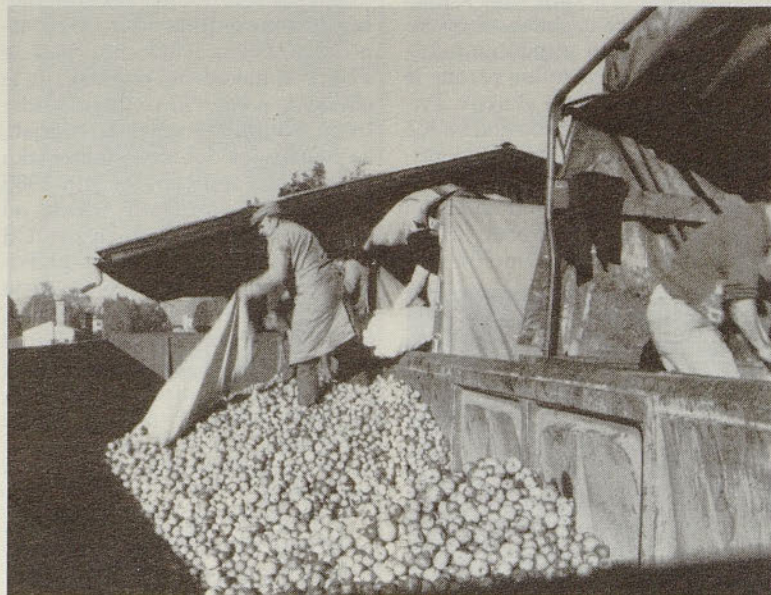
Na Sadjarstvu Mirošan uspešno prodajajo vse vrste sadik sadnega drevja. Saj so v lepih novembrskih dneh našli tudi nad 400 avtomobilov na dvorišču in okrog 2 milijona v blagajni.

Na sadjarstvu Mirošan so letos vzgojili 75 tisoč kosov sadilnega

materiala; jablan, hrušk, sliv, češenj, višenj, ribeza, lešnikov in breskev. Od tega so 22 tisoč sadnih sadik izvozili v Belgijo, za tovrstni material pa so se zanimali tudi kupci iz Nemčije, vendar ga v Sadjarstvu Mirošan niso mogli ponuditi, ker ga potrebujejo za obnovo lastnih nasadov. Grosistično prodajo so v glavnem že zaključili, prav tako pa je veliko zanimanje manjših kupcev. Zanje so v tej organizaciji namenili 15 tisoč sadik, vendar so nekatere kmalu pošle. V prvi polovici novembra je bilo dovolj še hrušk, sliv, ribeza in nekaterih vrst jablan. Cene so bile letos od 800 do 1000 dinarjev, kar ni veliko, če upoštevamo, da traja vzgoja sadik tri leta.

Velik delež doma vzgojenega sadilnega materiala bodo letos porabili za obnovo 25 hektarjev lastnih nasadov. Porabili bodo okoli 50.000 sadik, od tega so jih nekaj že kupili v drugih republikah. Po tej obnovi bo potrebno obnoviti še petnajst hektarjev, tako da bodo odpravili posledice lanske pozebe.

-mn.

Kmetijska zadruga Savinjska dolina je odkupila in prodala vsa za trg razpoložljiva
• - nad 800 ton - zdrava in kakovostna jabolka iz kmečkih sadovnjakov

SEJMI IN MEDALJE

Mlekarna Arja vas je na MARIBORSKEM SEJMU na predlog zvezne ocenjevalne komisije Gospodarske zbornice Jugoslavije prejela:

ZLATO MEDALJO za izdelke z oceno extra za poltrdi mastni sir EDAMEC 45 %, sadni jogurt KOKOS iz homog. in past. mleka 3,2 % m. m., pasterizirano in homogenizirano fermentirano smetano 20 % m. m., pasterizirano in homogenizirano mleko s 3,3 % m. m.

SREBRNO MEDALJO za izdelke z oceno I. kvalitete za maslo I. kl., sadni jogurt BOROVNICA iz homog. in paster. mleka 2,8 % m. m., sadni jogurt COCTAIL iz homog. in paster. mleka 3,2 % m. m., sadni jogurt GOZDNI SADEŽI 3,2 % m. m.

BRONASTO MEDALJO za izdelke z oceno II. kvalitete za jogurt iz paster. in homogeniz. mleka 3,2 % m. m., poltrdi mastni sir GAUDA 45 % m. v sir. »ŠMARSKA GAUDA«, beli mehki sir 40 % m. v sir, sveži sir iz doz. mleka z 10 % m. v sir.

DO Mlekarna Arja vas je v septembru in oktobru 1986 sodelovala s svojimi proizvodi še na obrtnem sejmu v Celju, zagrebškem velesejmu in SEJMU »ZDRAVJE IN NARAVA«.

I. K.

Odkup hmelnja je v polnem teku

SAVINJSKI PLEMENSKI ŽREBEC IN NJEGOVO POTOMSTVO V LETU 1986

V plemenilni sezoni 1985 je imel plemenski žrebec Štefana Gohlleba iz Gotovelj 46 pripuščenih kobil. Do konca plemenilne sezone je opravil 150 uspešnih skokov. Pripust je vodila strokovna služba KZ Savinjska dolina. Kobile smo pripuščali 3 do 4 krat v času gonjenja. Po približno 16 dneh od zadnjega uspešnega skoka, je žrebec kobilu še preizkusil, oziroma smo prever-

Prvi koraki

jali, ali je kobilu breja ali ne. Ponovnih skokov tudi to leto nismo registrirali. Dinamika pripusta (število pripuščenih kobil) po mesecih je takšna: januarja 1, februarja 4, marca 5, aprila 9, maja 11, junija 5, julija 10 in septembra 1. Višek pripusta je torej v mesecih april, maj, junij, julij, ko so znaki gonjenja res izraziti in je tudi število obrežitev največje. Število kobil v žalski občini se je nekoliko povečalo. Ocenjujemo, da jih je okrog 70. Od teh se jih okrog 50 % pripuša. Razveseljiva je ugotovitev, da se jih pripuša čedalje več. V sodelovanju z Zavodom za živinorejo in veterinarstvo iz Celja nam je uspelo sprejeti v rodovnik 21 kobil hladnokrvne pasme, v A rodovnik 4 kobile in 1 žrebico in v B rodovnik 15 žrebic hladnokrvne pasme. Kvaliteta pod-

mladka je zelo dobra. Nekaj žrebičkov je bilo odkupljenih za žrebčarstvo v Kočevju. Plodnost kobil je 71 %. Naj navedemo podatek, da je običajno v kmečki reji do 50 odstotna. Ni treba posebej poudarjati, da imamo res dobrega plamenjaka in vestnega žrebčarja. V letu 1986 je bilo 30 živorojenih žrebet, od tega 14 žrebič in 16 žrebičkov. Od 46 kobil se je obrežilo 35 kobil. Posebej bi poudaril, da so ostale breje predvsem oz. izključno tiste kobile, ki so bile pripuščene najmanj 3 krat. Opozorjam vse konjerejce, da tiste kobile, ki niso ostale breje, pregleda veterinar in da se potem na podlagi njegovih ugotovitev odločite za zdravljenje ali pa za zamenjavo kobil.

V zadnjem letu se čedalje bolj uveljavlja ugotavljanje brejosti pri kobilah na enak ali podoben način kot pri govedu (rektalni pregled kombiniran z vaginalnim). Pri strokovnem pregledu res ni nobene nevarnosti, da bi kobilu zvrгла. V primeru, da se za takšen pregled ne odločite, prestrezite urin po štirih mesecih brejosti in ga odnesite na Zavod za živinorejo in veterinar-

Počutim se najbolj varno

stvo v Celju (v bližini celjske klavnice oz. Merxovega mlina). Še vedno se ponavlja stara napaka ob po-

rodih in v najranjšem obdobju starosti žrebet (nepravočasno zaužitje prvega mleka – mleživa), kar pomeni pogin v nekaj dneh. Morda kaj več o tem v eni izmed prihodnjih števil.

Kljub vsemu so rezultati vzpodbudni in upamo, da smo vsi, tako konjerejci – ljubitelji konj kot strokovna služba KZ Savinjska dolina uspeli, da se nam število konj v dolini ne zmanjšuje, nasprotno izboljšuje se kvaliteta sedanje in bodoče plemenske črede, za kar nam govorijo podatki rodovniške službe.

Na koncu kot že večkrat še to.

Vsi, ki se ogrevate za nakup ali zamenjavo brejih kobil ali žrebic, se osebno ali po telefonu zglasite v KZ Savinjsko dolino Žalec pri Dušanu Vedeniku.

Zadruga nakup še vedno kreditira.

Trenutni kreditni pogoji so: 65 % kredita ob 20 % pologu in obrestni meri 28 % ter roku odplačila 5 let.

Dušan Vedenik

Za 1. št. Hmeljarja 1987 prosim sestavke do 8. XII. 1986.

Urednik

KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE

Vino Virštančan bodo polnili v Šmartnem ob Paki

Kakovostno vino z geografskim poreklom, Virštančan, je kupcem znano že nekaj let, saj ga je polnil že brežiški Slovin. Letošnji pridelek pa bodo polnili v Vino Šmartno ob Paki. S to organizacijo bodo v Kmetijskem kombinatu Šmarje še letos podpisali pogodbo o dolgoročnem sodelovanju, decembra pa bodo začeli na njihovem območju odkupovati kakovostna vina. Predvidevajo, da bodo odkupili okoli trideset vagonov vseh vin, to je žametne črnine, modre frankinje in laškega rizlinga, šipona in sauvignona, ki so sestavine za rdeči in beli Virštančan.

-mn.

ODKUP KOZJEGA MLEKA

Proizvajalci mleka SOZD Merx so ob sprejemanju temeljnega plana za srednjeročno obdobje resno podprli povečano proizvodnjo mleka. Pokazal se je tudi skupen interes za proizvodnjo kozjega mleka za potrebe mlekarne.

NUTRISIL

Iz živinorejskega kompleksa »Bimeks« pri Brčkem je prišla zelo vzpodbudna novica: z uporabo novega preparata v silažnem obroku krme je povečan prirast za 40 odstotkov. Da je rešitev izredna, priča dejstvo, da je »Bimeks« postal kar trikrat bolj konkurenčen. Na projektu so delali predvsem strokovnjaki in organizacije in ustanove BIH. Dr. Milivoj Naradžin je dejal, da je naša industrijska krma za okoli 30 odstotkov dražja od tiste v razvitih državah in najmanj tudi toliko slabša. Ker tako ne gre več, je nujno preorientirati se na cenejšo krmo. Zato so poskusili z nutrisilom, ki je vir dodatnih proteinov, vitaminskih, mineralnih in dovoljenih neresortivnih biostimulativnih komponent. Več o nutrisilu, ko bo uporabljen širše. Vy

POSKUSNA VZGOJA ZDRAVILNIH RASTLIN

V Kmetijstvu Žalec so začeli uvajati še nadomestno proizvodnjo, to je zdravilnih rastlin. Že letos so imeli prvi pridelek kamilice in melise. S tem so si začeli nabirati prve izkušnje v tej dejavnosti, izdatno so si pomagali s tehnologijo žalskega Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo. Meliso so imeli posejano le na 30 arih njivskih površin in prihodnje leto tovrstne vzgoje še ne bodo večali. Dosegli so dva odkosa te zdravilne rastline, tako da je o finančnih rezultatih še prezgodaj govoriti. Veliko več, kar na petnajstih hektarjih so imeli posejane kamilice in prihodnje leto bodo namenili zanje dvakrat več površin.

Z odkupom ni bilo težav, kajti vse je odkupil Agrinin Sadeks.

V prihodnjih letih bodo še izpopolnili tehnologijo pridelovanja zdravilnih rastlin na njivskih površinah.

-mn.

Minerva Boljša izkoriščenost zmogljivosti na Ložnici

V Hmezadovi organizaciji Minerva Zabukovica se pospešeno pripravljajo za gradnjo novih proizvodnih prostorov na Ložnici pri Žalcu. Že v prvi polovici prihodnjega leta naj bi vanje vselili obstoječo opremo za proizvodnjo drenažnih cevi. Po dokončanju naložbe, vredne nad 498 milijonov dinarjev, bodo kar za 15 odstotkov povečali proizvodnjo, predvsem zaradi racionalnejše razporeditve sedanje opreme. To sedaj ni bilo možno prav zaradi prostorske stiske. To je za to organizacijo zelo pomembno, kajti povpraševanje po drenažnih ceveh je sezonsko, s sedanjo proizvodnjo pa niso mogli hitro ugoditi potrebam tržišča. V sedanjih pogojih gospodarjenja je bilo negospodarno delati prevelike zaloge. Nov objekt bo pomembna pridobitev še za Minervine delavce, ki so v obratu na Ložnici delali v neprimernih in zastarelih proizvodnih prostorih.

-mn.

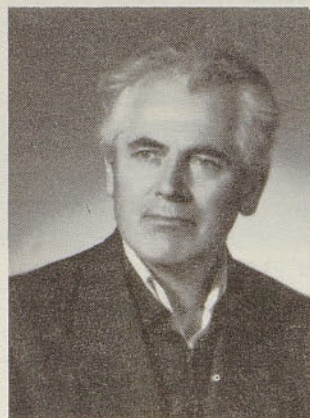

Dvorjenje

V SPOMIN

FRANCU UDOVIČU – FLORJANU

Prvo novembrsko nedeljo se je na šempetrskem pokopališču zbrala velika množica ljudi in v tihi bolečini in spoštovanju pospremila Franca Udoviča-Florjana na zadnji poti. Tragično je ugasnilo življenje človeka, katerega življenjska pot se je začela pred 71. leti v Senožetih pri Ljubljani. Pred vojno se je kot mlad kmečki fant srečal z naprednimi idejami komunistov v

Zasavju. Po razpadu stare Jugoslavije se je vrnil domov in se že prve dni okupacije odločil za boj proti sovražniku. Določen je bil, da ostane doma ob Savi kot zveza za prehode čez reko. Zaradi stalnih patrulj so bili ti prehodi zelo nevarni, kajti tu je potekala tudi meja med Nemčijo in Italijo. Promet čez Savo se je povečeval iz meseca v mesec, najbolj pa se je razširil s kapitulacijo Italije.

Zvit in premeten Florjan je prevažal potnike, pošto in orožje tako spretno, da mu okupator ni prišel do živga. Potniki v njegovem čolnu so bili na varnem. Sam si je organiziral obveščevalno službo, tako da ga sovražnik ni presenetil. »Brodar« na Savi je bil vse do avgusta 1944, ko je bil premeščen na Štajersko za komandirja kurirskih enot. Tu je dočakal tudi osvoboditev.

Franco Udovič je ostal zvest svojim načelom. Po vojni se je vrnil med kmete. V Zg. Grušovljah si je ustvaril družino in obnovil ter sodobno opremil kmetijo. Preživel je težke čase agrarnih operacij. Iskal je pravice, vendar ne le zase, ampak tudi za druge ljudi. Bil je sposoben organizator in prijeten sogovornik.

Vojna leta so mu pustila posledice in zadnja leta je prepustil gospodarjenje na kmetiji mlajši generaciji, sam pa se je še bolj posvetil svojemu hobiju – vrtnarjenju. Skupaj z ženo sta pridelovala in prodajala zelenjavo. Rad se je postavil s svojimi rožami in vrtnarskimi spretnostmi. Pri tem ni pozabil povedati, kako nepogrešljiv je zanj avto. In prav ta železni konjič je bil zanj usoden.

Florjan je bil nosilec partizanske spomenice iz leta 1941, prejel je številna odlikovanja, med drugimi red republike s srebrnim vencem.

Za njim ostaja neizbrisen pečat – ostaja njegovo delo.

TZO Šempeter

NEKROLOG

Po daljši bolezni je 17. 11. 1986 ugasnilo življenje našemu dolgoletnemu članu naše Zadruga

Leopoldu Verdevu.

Rodil se je pred 76. leti v manjši kmečki družini v Dobrteši vasi. Imel je težko mladost. S skromnostjo in trdim delom si je ustvaril prijeten dom za svojo družino. Kot dober gospodar nam bo ostal v lepem spominu.

TZO Šempeter

V SLOVO

V jesenskem popoldnevu smo se na preboldskem pokopališču poslovili od našega upokojenca

Martina Vošnjaka

iz Dolenje vasi.

Martin je svojih zadnjih deset let pred upokojitvijo opravljal delo kot skupinovodja v kmetijstvu. S svojim vestnim delom je mnogo prispeval k razvoju našega hmeljarstva.

Med nami je bil priljubljen sodelavec, zato se ga bomo še dolgo spominjali

Sodelavci

HMEZAD TOZD

Kmetijstvo Latkova vas

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše name in babice

ANICE TRBOVC

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem VRTNARSTVA CELJE za darovane vence in cvetje in za izrečeno sožalje.

Hvala za okrasitev pokopnišnice zadnjega doma. Hvala tudi OOS in vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti.

Sin Franci z družino

Poslovili smo se od ALBINA PIKLA

Rodil se je pred 76 leti v Gotovljah in rasel v številni družini. Trdo in težko je šlo, vendar je postal krojaški mojster. 1957. leta se je zaposlil v KG Založe – Šempeter kot skladiščnik. Na skupne službe je prišel 1964. leta in bil deset let ekonom. Pa tudi potem je prihajal, urejal archive, se udeleževal prireditel, deloval v aktivu upokojencev.

Pa je bilo njegovo življenje vse kaj drugega kot teh nekaj skopih, pustih stavkov. Bil je vesten, zanesljiv, zvest, ljubezniv. Predan je bil lepotam narave. Zapisal se je planinam in veliko poti smo prehodili skupaj. Vsako srečanje in pogovor z njim je pomenil svetel, topel utrinek. Škoda, da jih ne bo več. Pogrešali jih bomo.

Sodelavci

ZAHVALA

ob izgubi dragega moža in ata

Albina PIKLA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam izrazili sožalje.

Iskrena hvala vsem prijateljem in znancem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti. Hvala za darovano cvetje in pomoč.

Hvala delavcem in upokojencem SOZD Hmezad DSSS in delavcem njegovih DO, Komunalni Žalec, planincem in Planinskemu društvu Žalec ter govornikom za poslovilne besede.

Žalujoči

žena Pavla in hčerki Majda in Metka z družinama

Brv čez Ložnico

V kratkem bi naj začeli graditi brv za pešce čez Ložnico pri njenem izlivu v Savinjo. Brv bo dolga 47 in široka 2 metra in pol. Z njo bodo podaljšali sprehajalno pot na levem bregu Savinje.

NOVICE IZ GOSTINSTVA

V oktobru sta bili podpisani pogodbi s KOMPAS Ljubljana za potrebe agencije Jugotours – Amsterdam – Nizozemska o zakonu hotela Prebold in hotela Golding – Rubin Žalec za sezono 1987.

...

Tudi letošnji 34. gostinski turistični zbor na Bledu je bil za DO uspešen, saj je kot že vrsto let sodelovala že utečena ekipa iz hotela Prebold v sestavi:

Franco Serdoner, Jožica Jošt, Ivanka Venišnik, Slavica Ocvirk, Jože Ocvirk in za svoj nastop dosegla bronasto plaketo z diplomom. V posameznih panogah ekipnega tekmovanja je sprejela:

Natakar: Slavica Ocvirk srebrno kolajno za pripravo omizja, flambiranje in mariniranje.

Barman: Jože Ocvirk srebrno kolajno, priprava kratke pijače, dolge pijače in brezalkoholne pijače.

Kuhar: Jožica Jošt je prejela priznanje za pripravo mesne plošče, mesne jedi in zelenjavne jedi.

Slaščičarka: Ivanka Venišnik pa je prejela priznanje za pripravo dekorativne torte, kreme in čajnega peciva.

...

Ženska ekipa kegljačic pod vodstvom Štefke ŠTAMPAR je zasedla v močni konkurenci 2. mesto, moška ekipa kegljačev pod vodstvom Ludvika KACIČA pa je prav tako v zelo močni konkurenci zasedla 4. mesto.

...

15. novembra so se v Hotelu Golding Rubin v Žalcu zbrali slovenski športni novinarji na rednem letnem občnem zboru. Novinarji so ocenili svoje delo in so se seznanili s problematiko telesne kulture v žalski občini.

Hotel Golding – Rubin je predstavil tudi svoje možnosti za priprave najrazličnejših športnih ekip skupaj s športnim centrom.

...

Ljubitelji madžarske kuhinje so bili vabljeni med 26. in 30. novembrom v hotel Golding Rubin Žalec, kjer so priznani kuharji Prekmurja pripravljali madžarske specialitete od KOLOSVARSKEGA FILEJA pa vse do BUDAPESTENSKEGA FILEJA.

...

Restavracija Slovan Vransko bo morala v najkrajšem času dobiti novo podobo in v vpadnico magistralne ceste se bo spremenil vhod v objekt za potrebe avtobusov iz južne strani.

...

Gostilna Hmeljar se priporoča za obiske tudi ob nedeljah.

...

V obeh hotelih tečejo priprave za SILVESTROVANJE. V vsakem hotelu bosta po dva ansambla in disco glasba. Zelo bogati bodo silvestrski menuji. Prvega januarja 1987 bo kot že nekaj let tradicionalni NOVOLETNI PLES.

V TOVARNI NA PROSTEM NIKOLI NE ZMANJKA DELA

Že vrsto let sodi kmetija Magde in Ota Ergota v Gornji vasi med vzornejše v prebolski zadružni enoti. Dobra gospodarja sta imela več kot trideset let značilno proizvodnjo v dolini, govedorejo in hmelj. Čeprav sta s tem imela že veliko dela, sta se pred tremi leti odločila še za prašičerejo in čez leto dni sta že vselila hlev z dvajsetimi plemenskimi svinjami.

Dela imata pri tako obsežni proizvodnji vedno čez glavo, toda le-to ni vzrok, da ne bi bila nasmejana, predvsem Oto, in pripravljena za pogovor. Nista se pritoževala, da je delovnih rok premalo pri hiši. Kaj bi se! Sin sicer hodi sedaj še v službo, toda vsako prosto uro nameni kmetiji, ki jo bo kasneje tudi prevzel. Ko sem ju vprašala, kako in zakaj sta se odločila še za prašičerejo, mi je Oto v šali odgovoril:

»Veste, imeli smo staro gospodarsko poslopje, ki je bilo dolga leta neizkoriščeno. V njem so se nabirale vse nepotrebne stvari. Zato sva sklenila, da bi bilo dobro, če bi bil prostor bolje izkoriščen.«

Nadaljevala je Magda, ki je pri prašičih »ta glavna«. Takole je povedala:

»Najprej sem mislila, da bom imela le pet plemenskih svinj in potem bi pujsa spitala za zakol. Potem so mi na zadruzi to odsvetovali in me prepričali, da to ne bi bilo prida. Naredili so program in potem, ko smo urejali hleve, so nam dali tudi izdatno finančno pomoč. Pri tako veliki naložbi brez kredita ne bi šlo. Sedaj imamo 20 svinj in lani smo oddali 260 pujskov za pitanje.«

Magda se dodatnega dela ni ustrašila, čeprav so njene roke edine ženske pri hiši.

»Število letno oddanih pujskov je odvisno tudi »od sreče«, je modrovala. Težko je planirati tako, da bi vsaka svinja imela trikrat mlade. Kljub temu, da se ravna po strokovnih nasvetih. Vsako jutro in

zvečer gre debela ura za delo v svinjarnih.

»Kadar sem sama, ne opravi prejši kot v dveh urah. Vse je bolj počasi, z leti nisem več tako urna.«

In kakšna je računica? me je zanimalo.

»No, tako je, če bi krmila cenejša, bi bilo tudi denarja več. Lahko bi bila boljše«, sta skoraj hkrati povedala.

Toda prašičereja ni edini vir dohodka na Ergotovi kmetiji. V hlevu stoji še deset krav črno bele pasme in lani sta oddala okoli 37 tisoč litrov mleka.

»Letos ga bo prav gotovo tisoč litrov več, lani ga je bilo manj zaradi mastitisa,« je pripovedoval Oto.

Pravzaprav je bil med prvimi, ki se je odločil za to pasmo. Kako je začel, pove naslednje:

»Pred petnajstimi leti sem iz Kočevja pripeljal teleta, kar v fičotu. Z domačo selekcijo smo pridobili najboljše molznice. Od takrat vodimo hlevsko knjigo. Pravzaprav sem s črno belo pasmo zelo zadovoljen, toda po petem letu starosti mora takšna krava izginiti iz hleva.«

Savinjskega kmeta brez hmelja bi si kar težko predstavljali. Tudi Magda in Oto se uvrščata med srednje velike hmeljarje. Kot sta pripovedovala, je najtežje delo napolnjava vodil, skoraj vse drugo je današnje dni možno opraviti že strojno. Tudi tako pa v tovarni na prostem dela ne zmanjka.

Marjana Natek

Komisija za letovanje SOZD HMEZAD ŽALEC

RAZPISUJE

Zimovanje v brunarici na Golteh v zimski sezoni 1986-1987 in sicer:

1. v času pred šolskimi počitnicami so možne sedemdnevne izmene, pričenši vsako soboto;
2. v času šolskih počitnic pa bodo izmene:
od 17. 1. do 20. 1.; od 20. 1. do 23. 1.;
od 23. 1. do 26. 1.; od 26. 1. do 29. 1.;
od 29. 1. do 1. 2.; od 1. 2. do 4. 2. in
od 4. 2. do 7. 2. 1987;
3. v času po šolskih počitnicah, to je od 7. 2. dalje bodo zopet možne sedemdnevne izmene, pričenši vsako soboto.

Cene nočin bodo objavljene kasneje.

Prijavnice dobite v kadrovskih službah vaših TOZD, DS, DO, katere izpolnjene pošljite ali oddajte v kadrovski oddelek SOZD HMEZAD ŽALEC do vključno 15. 12. 1986, kjer boste tudi sicer urejali vse v zvezi z zimovanjem na Golteh.

AKTIVNI UPOKOJENCI

Na svoji 4. redni seji se je sestel izvršni odbor Aktiva upokojencev SOZD v prostorih DSSS SOZD, 11. novembra.

Ob pregledu sklepov prejšnje seje so ugotovili, da so ti tudi uresničili, veliko pohvalnih besed je bilo izrečenih o izletu, ki je bil konec meseca septembra. Ob tem so izrekli posebno zahvalo KK Šmarje za prisrčen sprejem in vodenje izleta na njihovem področju. V nadaljevanju seje sta jih podpredsednik PO SOZD tov. Košenina in vodja ekonomskega oddelka DSSS SOZD tov. Jelen seznanila o gospodarski situaciji SOZD ter delovanju DSSS SOZD. Razprava je bila živahna, kar je samo potrjevalo večkrat izrečene besede, da jim kljub upokojitvi ni vseeno, kakšen je Hmezad danes in kakšen bo jutri.

V nadaljevanju seje so se dogovorili o aktivnostih izvršnega odbora do letnega zbora aktiva upokojencev, ki bo predvidoma v mesecu marcu 1987.

B. P.

Vremenski PREGOVORI

DECEMBER

Če je na Barbaro (4. XII.) mraz, bo trajal ves zimski čas.

O Božiču za steno, Veliko noč za pečko.

Modrost

Čim več spoznanj vznikne v nas, tem več veličine in tem več bede odkrijemo v človeku.

Ne bojim se ljudi, temveč tistega, kar je nečloveškega v njih.

Zlobnost izvira iz spoznanja lastne manjvrednosti.

Če naj državljani spoštujejo državo, mora država spoštovati državljane.

Človek je nesrečen samo, če se ukvarja s svojo nesrečo.

ZAKLADNICA ZDRAVJA

KANISAN

Hladni dnevi brez prehlada so prijetnejši.

Sadeks vam nudi prijateljsko pomoč.

Dobite me v lekarni!

Hmezad-Agrina-Sadeks

Oglas

Prodaj obiralni stroj za hmelj ALAIS zmogljivosti 180 trt na uro.

Albert Pečecnik
Prekopa 22, Vransko

— Zakaj vsi ti ljudje tako bežijo?
— Bežite tudi vi! Prihaja dedek Mráz!

Domovina je samo ena in ta je tako lepa!

Pangrac Turnšek, Hmeljar 2/1955

Ob koncu

Danes, ko se svet bori za peturni delavnik, ko pri nas v Jugoslaviji delamo v 8-urnem delovniku komaj nekaj več kot 3 ure, najdemo v sozdu ljudi, ki so voljni, ko se pokaže potreba, češče delati tudi popoldne. V nekem tozdu pa so od prizadevnosti posamezniki zahtevali v imenu samoupravnih organov pisno potrdilo, da ne bo, če tudi zastoj, več delal popoldne.

Hmeljar je začelo izdajati maja 1930. leta Hmeljarsko društvo za Slovenijo kot štirinajstnevnik. Izhajal je do okupacije aprila 1941. Januarja 1946 je začel svojo povojno poslanstvo kot glasilo Hmeljarske zadruge »Hmezad«. — Sedaj ga izdaja delavski svet SOZD Hmezad Žalec. — Ureja uredniški odbor: Martina Krajnc, dipl. inž. agr., Metka Vočko, Miljeva Kač, dipl. inž. agr., Eva Orač, Slavko Košenina, Branko Povše, Milan Lešnik, Marta Smrdelj in Marija Kroljč. Predsednica uredniškega odbora Metka Vočko. — Uredništvo: glavni in odgovorni urednik in lektor Vili Vybihal, inž. agr., novinarka Marjana Natek — Strokovno prilogo za hmeljarstvo uredil Vili Vybihal — Hmeljar izhaja enkrat mesečno v 5.500 izvodih. Tisk Aero Celje — TOZD Grafika. Oproščen je temeljnega prometnega davka na podlagi mnenja Sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije. Uredništvo v SOZD Hmezad, Ulica Žalskega tabora 1 v Žalcu, telefon (063) 714-141. Cena izdaja je 132 din.

LE STALNA SKRB ZA OBNOVO HMELJSKIH NASADOV LAHKO ZAGOTAVLJA NADALJNI OBSTOJ IN RAZVOJ HMELJARSTVA V SLOVENIJI

Položaj na trgu s hmeljem kaže, da kriza še ne pojenja in zahteva od hmeljarjev večjo skrb za dobro kvaliteto pridelanega hmelja, racionalizacijo proizvodnje, smotrno obnovo obstoječih hmeljišč in izbiro najprimernejših kultivarjev.

V pripravi na letošnjo hmeljsko sezono so hmeljarji združeni v Poslovno skupnost za hmeljarstvo Slovenije napravili viden korak za izboljšanje kvalitete pridelanega hmelja. Kriterije za prevzemanje hmelja so močno ali pa skoraj povsem približali tistim, ki veljajo v ostalih deželah, ki svoj hmelj pridelujejo in prodajajo na svetovnem trgu. Izpolnjevanje teh kriterijev pa zahteva sprotno izpopolnjevanje nekaterih ključnih faz v proizvodnji, obiranju in sušenju hmelja, ki so se jih mnogi hmeljarji v letošnji sezoni lotili z odgovornostjo in dosegli napredek predvsem z zmanjšanjem tujih primesi med hmeljem. Cena, ki jo danes dosegamo na trgu s hmeljem pa sili hmeljarje tudi k neprestanemu razmišljanju in uveljavljanju racionalizacij tj. zmanjševanju stroškov proizvodnje, kar mu nudi najsodobnejša tehnologija pridelovanja in njeno prilagajanje danim razmeram.

Poleg navedenih pogojev je še potrebno posebno pozornost posvetiti obnovi in premeni v hmeljskih nasadih, da bo zastavljena taka reprodukcija v hmeljarstvu, ki bo zagotovila ekonomičnost gospodarjenja ter zadovoljila kupce znanega slovenskega hmelja. V zadnjem času je prevladalo mnenje, da pri proizvodnji piva vse večjo vlogo prevzemajo aromatične sorte hmelja in zato smo se v Poslovni skupnosti za hmeljarstvo Slovenije dogovorili, da povečamo površine hmeljnega kultivarja Savinjski golding oz., da skušamo doseči tudi povečanje njegovega pridelka po hektarju in s tem tudi skupno pridelano količino tega kultivarja. O tem so spregovorili delegati že na letošnji hmeljarski skupščini maja meseca in so med poslovne naloge za l. 1986 med drugim zapisali, da bomo le s primernimi količinami (1500 ton) Savinjskega goldinga obdržali prodajo na svetovnem trgu ali pa lažje prodali hmelj ostalih kultivarjev in so se zato zavezali, da bodo posebno skrb posvetili:

- obnovi nasadov Savinjskega goldinga;
- oskrbi vseh obstoječih nasadov Savinjskega goldinga tako, da bo pridelek čim boljši;
- pripraviti vse potrebno, da bo odslej izvajana predvsem obnova tega kultivarja;
- doseči odnos površin SG: ostali kultivarji 50 : 50;
- doseči odnos pridelka SG : ostali kultivarji 40 : 60;
- zagotoviti planirane brezviroznega sadilnega materiala;
- Hmeljna komisija Slovenije mora v dogovoru s članicami pripraviti plan obnove SG v jeseni 1986.

V plan obnove hmeljišč za l. 1986 smo zapisali, da bomo obnovili 181 ha. Po dosedaj zbranih podatkih o obnovi s strani pridelovalk hmelja v Sloveniji bo izvedena obnova na skupno 148 ha hmeljišč, od tega bodo hmeljarji posadili s Savinjskim goldingom 95 ha, z ostalimi kultivarji pa 53 ha. Plan obnove hmeljišč s tako realizacijo torej ne dosegamo. Če upoštevamo obstoječe hmeljske nasade v površini 2.550 ha, zagotavljamo letno obnovo hmeljišč le s 5,6 %, kar pomeni, da zagotavljamo premeno v ca. 18 letih. Že danes se srečujemo z neugodno starostno strukturo hmeljišč, kar nas opozarja, da s takim trendom ne bomo obdržali stalne zadovoljive rodnosti nasadov in da bomo tako težko zadržali zadovoljive hektarske pridelke in do sedaj doseženo skupno količino pridelanega hmelja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V zimo obdelana hmeljišča

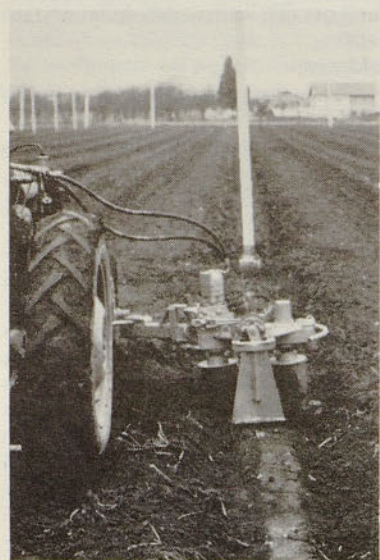
*Hmeljarje
pozdravlja
in jim
priporoča
svoje strokovne
usluge*

**Inštitut
za hmeljarstvo
in pivovarstvo
Žalec**

PREIZKUŠALI SMO OGRODNIK FISCHER

V letu 1985 sta bila uvožena dva ogrodnika za odgrinjanje, rez in predhodno čiščenje hmelja znamke Fischer iz Pforinga ZRN. Eden je obratoval na posestvu Gajšek Vikija v Drešnji vasi, drugi pa na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec.

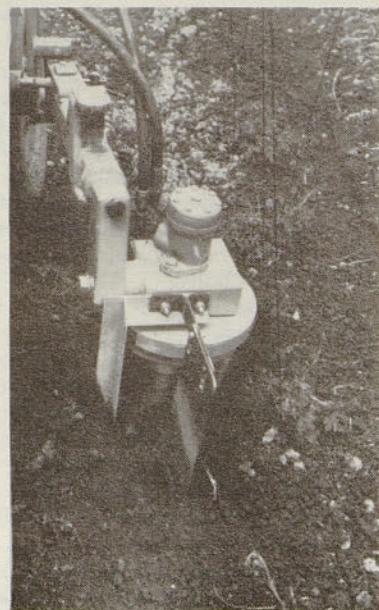
Ogrodnik Fischer sestoji iz osnovnega ogrođa, na katerega je možno priključiti obrezovalnik hmelja, disk za odoravanje in prisanje in vrtavkasti čistilnik za predhodno čiščenje hmelja. Vsi priključki so gnani in krmiljeni hidravlično, bodisi od traktorja ali z dodatno kardansko gnano oljno črpalko.

Obrezovalnik Fischer zanesljivo obreže vse rastline v nasadu

Rezalnik hmelja je kratek in ima dva ravna rezna diska, kar mu daje prednost pred obstoječimi priključki. Na ogrođe, ki je na traktorju nameščeno med osem trak-

torja bočno, se izmenično nameščajo priključki, sama lega le-teh pa daje dober pregled nad delovanjem. Krmiljenje priključkov je s sedeža traktorja, tako da so v bistvu ti podaljšana roka hmeljarja. To velja prav tako kot za ostale tudi za rezalnik, s katerim je obrezovanje vrst med poševnimi ali pokončnimi drogovi prav tako uspešno kot ostalih in za katere je ta priključek še posebno cenjen.

Vrtavkasti čistilnik, majhen, a zelo učinkovit za predhodno čiščenje hmelja. Obdelava zemljo v sami vrsti in prihrani kar precej delovne sile pri napeljavi hmelja

Disk za odgrinjanje in osipanje je prav tako kot obrezovalnik gnani s pomočjo hidravličnega motorja. Le-to mu daje pri delu posebno uspešnost, vendar se njegova prava vrednost pokaže pri obdelavi robnih vrst in vrst z drogovi.

(Nadaljevanje s 1. strani)

O obnovi hmeljnih nasadov v jeseni 1986 in spomladi 1987 je razpravljala tudi Komisija za sorte pri PSHS in ugotovila, da pridelovalci ne sledijo zastavljeni politiki obnove.

Iz poročila Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo pa izhaja, da se program vzgoje brezviroznega sadilnega materiala SG odvija zadovoljivo. Letos so vzgojili 12.000 brezviroznih sadik, spomladi 1987 bo na razpolago 5.000 kom. v letu 1987 pa predvidevajo vzgojiti še nadaljnjih 80.000 sadik. Ker so v to vzgojo vložena precejšnja finančna sredstva in vežejo številni strokovni team, je potrebno zagotoviti tudi vse nadaljnje pogoje pridelovanja, da bodo brezvirozne sadike v novih nasadih lahko izkazale svojo vitalnost. Strokovni izsledki namreč zagotavljajo, da hmelj, vzgojen iz brezviroznih sadik, daje do 25 % boljši pridelek in 1 % višjo vsebino alfa smol. V ta namen bo IHP pripravil vse potrebne standarde, tehnologijo sajenja oz. pridelovanja, pospeševalna služba pa bo morala usklajevati proizvodnjo sadilnega materiala in zagotavljati v dogovoru s pridelovalkami hmelja potrebne površine hmeljišč tako, da bo ta sadilni material čimprej in čimbolje izkoriščen v neposredni proizvodnji. Hmeljarji se bodo morali tudi dogovoriti o načinu regresiranja brezviroznega sadilnega materiala, saj je vzgoja tega materiala mnogo dražja.

Vse kaže, da se hmeljarji pri zagotavljanju obnove hmeljišč in s tem zadostnih količin pridelanega hmelja, ki smo jih predvideli v srednjeročnem programu do l. 1990, srečujemo s precejšnjimi problemi. Rešitev le-teh bo pogojevala obstoj in razvoj hmeljarstva v Sloveniji.

Žarko Žigon, dipl. ing. agr.

Diskovni odkopalnik-osipalnik je posebno uspešen za spomladansko obdelavo robnih vrst in vrst z drogovi

Vrtavkasti čistilnik za predhodno čiščenje hmelja je poleg kvalitetne rezi, ki jo omogočajo ravni diski, pomemben priključek, s katerim je mogoče opraviti temeljito predhodno čiščenje in ne samo, da odstrani večino odvišnih poganjkov, ampak tudi roparske poganjke v zemlji, s čemer se prepreči ponovni vznik poganjkov za poznejše obdobje. Kvalitetna rez in strojno predhodno čiščenje hmelja daje prihranke pri delovni sili za napeljavo hmelja in razbremeni to konico dela. Razlika in vrednost predhodnega strojnega čiščenja hmelja je posebno vidna pri napeljavi še preraščenega hmelja. Navsezadnje pa vrtavkasti čistilnik, poleg tega, da potrga in izvleče roparske poganjke iz zemlje, tudi zemljo v sami

vrsti temeljito prerahlja, kar dosega še ni bilo izvedljivo niti pri ročni, niti pri strojni vzdolžni obdelavi hmeljišč. Poleg ugotovljenih prednosti, ki jih prinašajo novi priključki za spomladansko oskrbo hmeljišč, je najbrž še nekaj takih, ki se bodo predvideno pokazale šele pri daljši rabi teh strojev. Pri delu z ogrodnikom Fischer smo opravili tudi nekaj opazovanj in meritev. Ugotovili smo, da je ogrodnik uporaben za naše razmere. Edino, kar ga pri delu ovira in to obrezovalnik, so naši visoki (previsoki) grebeni, sem in tja preveč vgreznjene rastline (štore), neustrezna predpriprava hmeljišča za rez in zaplevljenost s trajnimi plevli, medtem ko debelejša kamenja na njivi zanj ni ovira.

Tabela 1: Kvaliteta dela obrezovalnikov

Parameter Vrsta	Pomanjkljivo obrezani štore %	Štore z roparskimi poganjki %
Strojna	3	17
Fischer	0	3

Pri primerjavi delovanja našega obrezovalnika (Strojna) z uvoženim (Fischer) je bilo ugotovljeno, da naš pomanjkljivo obreže ca. 3 % štorov, pri tem pa niso upošteevane tiste rastline ob drogovi, ki jih pri domačem moramo odkopati in ob-

rezati ročno. Pri domačem je tudi ugotovljeno več štorov z ostanki roparskih poganjkov (tabela 1). Vendar pa se učinek kvalitetnejše rezi odrazi pri porabi časa za čiščenje in napeljavo hmelja (tabela 2).

Tabela 2: Prva napeljava hmelja 1985 – nizek hmelj

Zap. št.	Vrsta dela Obrezovalnik	Predhodno čiščenje hmelja	Poraba časa za I. napeljavo Relativno
1.	Strojna	brez	100,0
2.	Strojna	ročno	95,8
3.	Fischer	brez	89,6
4.	Fischer	ročno	78,3
5.	Fischer	vrtavka	97,4

Tabela 3: Prva napeljava hmelja 1986 – srednje visok hmelj

Zap. št.	Vrsta dela Obrezovalnik	Predhodno čiščenje hmelja	Poraba časa za I. napeljavo Relativno
1.	Strojna	ročno	100
2.	Fischer	vrtavka	90

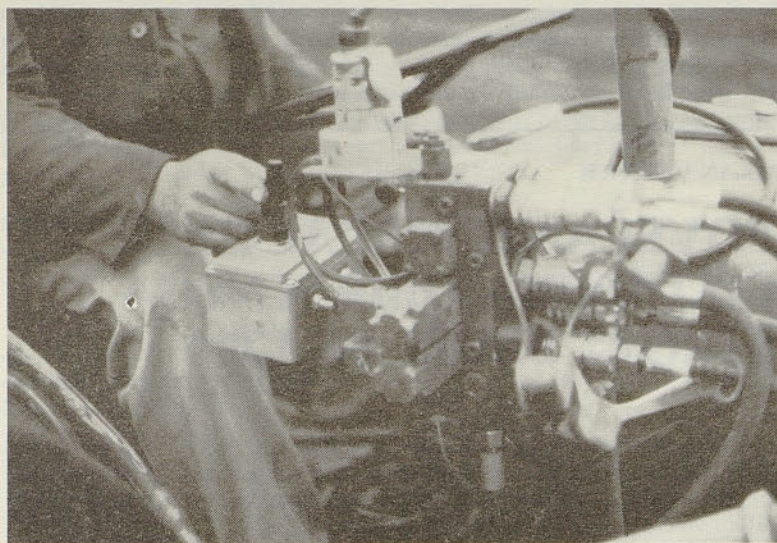
Tabela 4: Prva napeljava hmelja 1986 – visok preraščen hmelj

1.	Fischer	brez	100,0
2.	Fischer	vrtavka	87,6

Podatki kažejo, da lahko z uporabo ogrodnika Fischer za odgrinjanje, rez in predhodno čiščenje hmelja omilimo konico napeljave hmelja in to delo opravimo z nekaj manj delovne sile. Vendar pa je izražen večji prihranek delovne sile, če moramo napeljevati večji ali celo že preraščen hmelj, kjer je posebno izražen večji učinek predhodnega čiščenja hmelja z vrtavkastim čistilnikom – vrtavko.

V času dveletnih preizkusov ogrodnika Fischer smo ugotovili, da

rezline ostanejo lepo odkrite in otresene zemlje na površini tal. Z obrezovalnikom Fischer smo obrezovali s hitrostjo od 2–4 km/h, predhodno čiščenje hmelja z vrtavko pa s 3–4 km/h s tem, da je nismo vodili med rastline. Ker se vrtavka vrti s približno 400 vrtljaji v minuti, zemljo ob rastlinah razprši in jo dobro in fino obdela. Zaradi razprševanja zemlje pa se odlomi tudi nekaj vršičkov, povprečno eden na rastlino. Odbijanje vršičkov sicer ni kritično, a smo ga preprečili z dodatno nameščenim ščitnikom ob vrtavki.

Ročica za štirismerno krmiljenje priključkov preko elektroventilov – podaljšana roka hmeljarja – omogoča hitro reagiranje

je storilnost obrezovalnika v primerjavi z našim nekoliko manjša, v veliki meri tudi zaradi zanj manj ustrezne predpriprave hmeljišča. Sicer pa je ogrodek kljub temu, da ni robusten, vzdržljiv in ima dobro zmogljivost tudi v slabih talnih razmerah. Odlika obrezovalnika je tudi v tem, da popolnoma razdrobi odrezan greben zemlje, tako da ob-

V času dvoletnega preizkušanja ogrodnika na njem ni bilo okvar. V drugem letu preizkusov smo, ko smo se ogrodnika že malo privadili, dosegli večjo storilnost. Ogrodek bi bil zelo primeren za kmečka in manjša gospodarstva, večja pa bi ga lahko s pridom koristila, vsaj za obdelavo robnih vrst in vrst z drogovci, v katerih je posebno učinkovit.

Milan Veronek

TESTIRANJE OBIRALNEGA STROJA WSZ 280 WOLF – STROJNA HMEZAD

UVOD

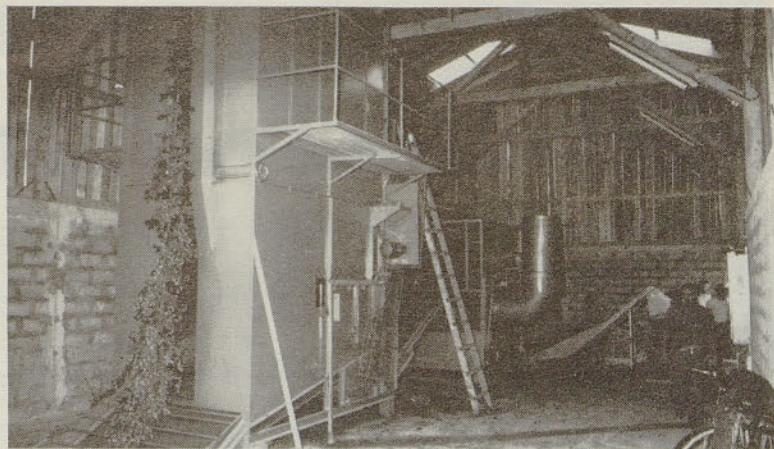
Obiralni stroj WSZ-280 je bil izdelan v kooperaciji Wolf – Strojna Hmezad po zasnovi firme Wolf Geisenfeld ZRN. V tej zasnovi obstajajo še obiralni stroji Wolf s kapaciteto 480, 600 in 800 rastlin/h.

Obiralni stroj WSZ-280 je lociran na TZO Gotovlje in je v upravljanju strojne skupnosti. V sezoni 1984 je obratoval pri nas prvič. Postavljen je bil z namenom, da se ugotovijo njegove tehnološko-tehnične značilnosti in primernost stroja za obiranje občutljivejših sort hmelja v naših proizvodnih razmerah.

Nekatere pomembnejše značilnosti

Obiralni stroj WSZ 280 je stacionaren. Sestoji se iz obiralnika in čistilnika, ki sta nameščena ločeno in med seboj povezana z daljšim transportnim trakom.

Zasnova obiralnika je vertikalna, kar je novost pri obiralnih strojih Wolf. Obiralnik sestavljajo trije pari obiralnih valjev, ki so opremljeni z elastičnimi »mehkimi« prsti. V sklopu obiralnika je v podaljšku nameščen avtomatski obiralnik, ki ima dva obiralna valja in satorja, vse s polelastičnimi prsti standardne izvedbe. V podaljšku proge za vlaganje rastlin zgoraj je nameščena trtoznica.

Obiralni stroj WSZ 280 – velika prednost je malo delovne sile

Čistilnik vsebuje elemente standardnega čistilnika stroja WHE 280 in sicer pnevmatični sortirnik in prebiralne trakove. Stroj zaključuje z drobilcem odpadkov organske mase in pnevmatičnim izmetom odpadkov.

Teoretična storilnost obiralnega stroja je 250–300 rastlin na uro sorte hallertauer. Instalirana moč je 20,4 kW.

Izmere stroja so:
dolžina ca. 16 m
širina 5,6 m (max)
višina 5 m

METODA DELA

S poudarkom na kvaliteti obira-

nja smo primerjalno zasledovali delovanje obiralnega stroja WSZ 280 in ga primerjali z obiralnim strojem Bruff RPL 1000. Posebej smo testirali glavni in avtomatski obiralnik, ugotavljali čistost obiranja rastlin, količino hmelja med odpadki listja in izgube pridelka. Beležili smo konstrukcijske in tehnične pomanjkljivosti ter ocenili varnost dela s strojem. Kvaliteto obiranja smo ocenjevali na osnovi opazovanj in mehanskih analiz vzorcev hmelja. Med poškodovan hmelj smo šteli že storžke, če jim je manjkala en cel listič. Izgube hmelja smo ugotavljali z mehanskimi analizami vzorcev in tehtanjem pridelka ter odpadkov.

REZULTATI

Tabela 1: Kvaliteta obiranja Bruff RPL 1000 in WSZ 280 Savinjski golding 1984–1986

Obiralni stroj Parameter	Frakcije v %		Relativno
	Bruff RPL 1000	WSZ 280	
Celi storžki	43,43	35,90	83
Poškodovani storžki	47,72	52,63	110
Pleve	5,00	7,95	159
Primesi	3,85	3,52	91

Tabela 2: Testiranje avtomatskega obiralnika Savinjski golding 1984

Vrsta obiralnika Parameter	Frakcija v %		Relativno
	Glavni obiralnik	Avtomatski obiralnik	
Celi storžki	34,5	24,9	72
Poškodovani st.	46,9	45,4	97
Pleve	17,7	29,7	168

Tabela 3: Aurora

Celi storžki	51,8	31,5	61
Poškodovani storžki	41,4	51,8	125
Pleve	6,8	16,7	246

Tabela 4: Kvaliteta obiranja Bruff RPL 1000 in WSZ 280 Aurora 1984, 1985

Obiralni stroj Parameter	Frakcija v %		Relativno
	Bruff RPL 1000	WSZ 280	
Celi storžki	52,20	40,90	78
Poškodovani storžki	41,15	53,60	130
Pleve	3,40	4,55*	134
Primesi	3,25	1,95	60

* – polovica plev odvajana med odpadke

Tabela 5: **Storilnost obiralnih strojev**

Obiralni stroj Sorta hmelja	Število obranih rastlin/h		Relativno
	Bruff RPL 1000	WSZ 280	
Savinjski golding	648	330	51
Aurora	667	327	49

Tabela 6: **Izgube pridelka v % od pridelka**

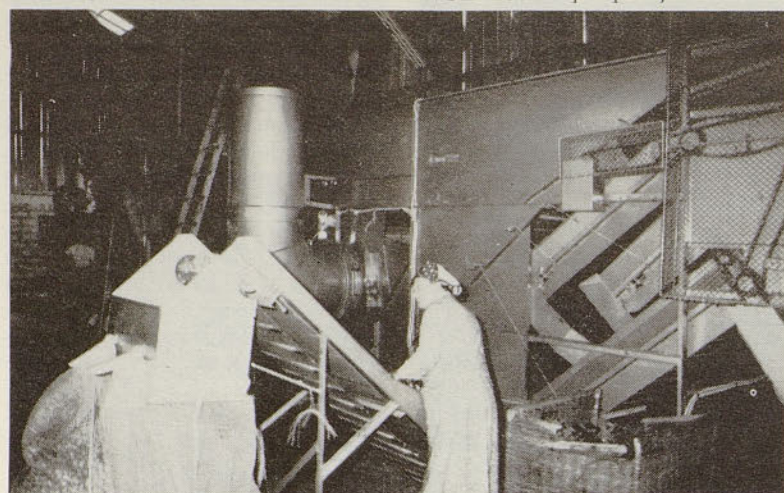
Obiralni stroj Sorta	Bruff RPL 1000	WSZ 280
Savinjski golding	5,8	4,4
Aurora	9,2	8,5

DISKUSIJA

Zaradi raznolikosti pridelovalnih razmer v posameznih hmeljarskih deželah in razlik v metodiki testiranja obiralnih strojev se pri

Storilnost obiralnega stroja WSZ 280 je dobra in v naših proizvodnih razmerah preseže imensko – tabela 5.

Izgube pridelka so pri stroju WSZ 280 v povprečju nekoliko

Čistilnik – nič novega, vendar je čiščenje hmelja dobro

oceni obiralnega stroja WSZ 280 z ozirom na kvaliteto obiranja in izgube pridelka oslanjamo le na lastne rezultate. Pri tem je najzanesljivejša primerjava nasada. Ta pogoj je bil pri ocenjevanju stroja Wolf WSZ 280 v letih 1984, 1985 in 1986 izpolnjen.

Rezultati opazovanj in meritev so pokazali na precejšnje razlike med primerjanima strojema. Delno so te razlike lahko tudi posledica ne zmeraj optimalne nastavitve in kolikor toliko različnega hmelja.

Vizuelna ocena kvalitete obiranja je pokazala, da je bil hmelj obran na stroju WSZ 280 vidno bolj poškodovan kot hmelj, obran na stroju Bruff. Razlika je bila ločljiva zanesljivo in brez težav. Količina primesi med hmeljem je nihala pri obeh strojih.

Prikazani rezultati meritev v tabeli 1 potrjujejo oceno, da obiralni stroj WSZ 280 glede zdobljenosti hmelja ni enakovreden stroju Bruff.

Več poškodovanega hmelja pri stroju WSZ 280 je ugotovljeno tudi pri obiranju aureole (tabela 4). Vzrok za več poškodovanega hmelja pri stroju WSZ 280 je tudi avtomatski obiralnik, ki zaradi pomanjkanja valjčne mize pred njim, požira že obrani hmelj iz glavnega obiralnika in ga dodatno drobi. Da je obiranje avtomatskega obiralnika bolj trdo in škodljivo za kvaliteto, je razvidno iz tabel 2 in 3.

nižje kot pri stroju Bruff RPL 1000, če pleve dovajamo k pridelku – tabela 6. Če bi pleve odvajali med odpadke, bi bile izgube pri stroju WSZ 280 bistveno večje. Sicer je tudi splošen vtis, da so izgube pridelka pri stroju WSZ 280 nizke oziroma v mejah normale, če je stroj v redu oskrbovan in optimalno naravnat.

V prvem letu delovanja stroja so bile na obiralniku izvršene manjše spremembe. Zmanjšano je bilo število vrtljajev obiranih valjev glavnega obiralnika od 170 na 150 vrtljajev v minuti in avtomatskega obiralnika od 250 na 170 vrtljajev v minuti. Hitrost proge podpornih valjčkov je bila prilagojena manjši dolžini rastlin, sicer pa smo pri stroju opazili še nekatere pomanjkljivosti. Obiralni valji so preveč razmaknjeni, a se jih ne da bolj približati, zaradi česar ni dopustno zmanjšanje števila vrtljajev obiranih valjev pod 150 vrtljajev v minuti. Odvod hmelja iz glavnega obiralnika ni zadovoljiv in je bistveno oviran, ko se na valj za prvim trakom navijejo še zalistniki in vrvice. V obiralniku je bilo opaziti tudi pogostejše navijanje rastlin na spodnji desni obiralni valj. Pretirano navijanje rastlin na obiralne valje se je pojavljalo pri obiranju prvoletnikov. Kar zadeva čistilnik, se pojavljajo iste pomanjkljivosti kot pri obiranih strojih WHE: zamašitve

Vlaganje rastlin je izboljšano

mrežastega valja zračnega čistilnika in neurejeno čiščenje, zamašitev valjčne mize čistilnika, prestrmo nameščeni prebiralni trakovi,

slab učinek letvastega prebiralnika traku, velik hrup drobilca odpadkov in podobno. Sicer je pri stroju dobro urejen začetek proge za vlaganje rastlin, podaljšan in ugreznjen trak za čiščenje okoli obiralnika, čiščenje obiralnika, doslednost obiranja avtomatskega obiralnika in minimalno število delovnih mest, kar je njegova posebna odlika. Delo s strojem je tudi dokaj varno.

SKLEPNE UGOTOVITVE

Obiralni stroj Wolf WSZ 280 je primeren za obiranje naših sort hmelja. Kapaciteta stroja je dobra in ustreza deklarirani.

Obiralni stroj Wolf WSZ 280 z vertikalnim obiralnikom in elastičnimi (mehkimi) prsti, kar zadeva poškodovanost storžkov, ni dosegel mehkega obiranja obiralnika Bruff.

MILAN VERONEK

POVEČANJE KAPACITETE ČISTILNIKA OBIRALNEGA STROJA BRUFF BB 1200

Z opazovanji delovanja obiralnega stroja Bruff BB 1200 in meritvami je bilo ugotovljeno, da ima ta obiralni stroj pogosto slabše delovanje in manjšo storilnost od manjšega obiralnega stroja Bruff tip B in to predvsem zaradi slabšega delovanja čistilnika.

Za obiranje 1986 smo poskusno preuredili in pospešili čistilnik.

Tabela 1: **Delovanje čistilnika pred preureditvijo in po njej**

Obiralni stroj Element čistilnika	Hitrost v m/minuto		
	Obstoječi	Izboljšani	Relativno
I. čistilnik			
mreža zrač. čistilnika	18	32	78
Valjčna miza	14	25	78
Zg. prebiralni trak	14	25	78
Sp. prebiralni trak	22	40	81
II. čistilnik			
Mreža zrač. čistilnika	18	28	55
Valjčna miza	20	31	55
I. prebiralni trak	18	28	55
II. prebiralni trak	25	39	56
III. prebiralni trak	25	39	56

S preureditvijo so se povečale hitrosti elementov čistilnika za 55 do 81 %. Izboljšava ne zahteva večjih stroškov, le zamenjavo dveh pogonskih zobnikov, enega na prvem in enega na drugem delu čistilnika. Poskusno je bila izvedena na kmetijstvu Hmežad Žalec DO Arja vas na obiralnem stroju Bruff BB 1200 v Lokah.

Obiralni stroj v Lokah je obiral v letu 1986 ca. 1000 rastlin na uro, pri čemer je bilo čiščenje hmelja dobro. S preureditvijo se je storilnost in kvaliteta dela tega obiralnega stroja bistveno izboljšala.

Tabela 2: **Storilnost in kvaliteta obiranja izboljšanega obiralnega stroja Bruff BB 1200 – Aurora 5. 9. 1986**

Obiralni stroj Parameter	Izboljšani Bruff BB 1200
Storilnost	1020 rastlin/h
Celi storžki	65,6 %
Poškodovani storžki	29,8 %
Pleve	2,4 %
Primesi	2,2 %

Po tem vzoru je bilo v sezoni obiranja 1986 preurejenih še nekaj takšnih obiranih strojev in na vseh je bil ugotovljen viden učinek izboljšave.